

3.5 Sivistyslautakunta

B30 Sivistyslautakunta	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Myyntituotot	277 707	219 049	323 850	48 %	323 850	323 850
Maksutuotot	112 199	103 300	90 700	-12 %	90 700	90 700
Tuet ja avustukset	274 727	275 816	342 926	24 %	342 926	342 926
Muut toimintatuotot	27 211	4 200	40 600	867 %	40 600	40 600
TOIMINTATUOTOT	691 843	602 365	798 076	32 %	798 076	798 076
Henkilöstökulut	-3 851 483	-4 160 966	-4 555 358	9 %	-4 606 489	-4 635 649
Palvelujen ostot	-1 250 800	-1 456 771	-1 606 160	10 %	-1 618 160	-1 618 160
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-269 898	-267 980	-292 460	9 %	-292 460	-292 460
Avustukset	-128 633	-153 500	-155 000	1 %	-155 000	-155 000
Muut toimintakulut	-1 051 078	-89 473	-95 245	6 %	-98 245	-98 245
TOIMINTAKULUT	-6 551 892	-6 128 690	-6 704 223	9 %	-6 770 354	-6 799 515
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-5 860 048	-5 526 325	-5 906 147	7 %	-5 972 278	-6 001 439

3.5.1 Sivistyspalvelut

3.5.1.1 Hallinto- ja tukipalvelut

Tehtävän kuvaus

Hallinto- ja tukipalvelut vastaavat sivistyspalvelujen kokonaisuudesta ja luo edellytykset kullekin tehtäväalueelle oman tehtävänsä hoitamiseen sekä monipuoliseen yhteistyöhön tehtäväalueiden välillä sekä yhteistyöhön strategisesti tärkeiden sidosryhmien kanssa. Hallinto- ja tukipalvelut seuraavat lainsäädäntömuutoksia ja muita muutoksia toimintakentässä ja tekee yhteistyötä kunnan sisällä ja kuntarajojen yli.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Seuraamme toimintalapauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2022	2021	2020	2019
Koulutustasomittari	344,8	339,6	331	320,8
HYTE- kerroin euroa/asukas	20,9 €	21,8 €	19,8 €	-

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteenamme on kuntastrategian mukaisesti luoda kuntalaisille onnellinen arki. Takaamalla yhdenvertaisen oikeuden elinikäiseen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Sivistyspalvelut yhdessä muiden palvelualojen kanssa luo viihtyisää, turvallista ja terveellistä elinympäristöä kuntalaisille. Sivistyspalvelut ovat oleellinen osa kunnan toimintaa, jonka tavoitteena on hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvalliseksi olonsa tunteva muoniolainen. Varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen ja lukion pedagogiikassa painottuu luontokasvatus, lisäksi muidenkin tehtäväalueiden toiminnassa luontokasvatus on läpileikkaava teema.

Tarjoamme kuntalaisille laadukkaan sivistyspalvelujen kokonaisuuden. Takaamme kattavat tukipalvelut toimialoille sekä panostamme työhyvinvointiin (mm. johtoryhmän säännölliset kokoontumiset, työnohjaus, johtoryhmätyöskentelyn tukeminen, henkilöstökysely). Panostamme sivistyspalveluiden valmius- ja varautumissuunnitelmien kehittämiseen ja päivittämiseen arjen turvallisuuden lisäämiseksi. Tähtäämme kestäväan sekä tasapainoiseen talouteen ja panostamme yhdessä tekemiseen, kunnan sisäiseen sekä alueelliseen yhteistyöhön sekä ennaltaehkäisevään työhön. Yhtenä tavoitteena on juurruttaa sivistyspalvelujen organisaatiouudistus.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Toteutunut sivistyspalvelujen organisaatiouudistus juurrutetaan sivistyspalvelujen toimintaympäristöön ja painopisteisiin. Sivistyspalvelujen ja hyvinvointialueen rajapintojen palveluita ja palvelupolkuja kehitetään yhteistyössä niin Laphan toimijoiden kanssa kuin eri sidosryhmien sekä järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Sivistyspalveluissa seurataan aktiivisesti eri hankerahoitusmahdollisuuksia sekä organisoidaan hanketyötä kestäväan ja laadukkaaseen suuntaan. Kriittisesti arvioidaan eri hankemahdollisuuksia ja mietitään myös mahdollisuuksia sitoutua jatkamaan hankkeita hankerahoituksen loputtua.

Sivistyspalvelujen yhteinen toiminnallinen tavoite vuonna 2024 pohjautuu kuntastrategian tavoitteeseen ”Elämme onnellista arkea”. Sivistyspalvelut keskittyvät erityisesti suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseen jokaisella tehtävätasolla. Lisäksi kiinnitämme erityistä huomioita kotiuttamiseen esimerkiksi järjestämällä Uusien muoniolaisten -tuokioita kaksi kertaa vuodessa. Uutena toimintana sivistyspalveluissa toteutetaan osallistava budjetointi, mikä osaltaan lisää kuntalaisten osallisuutta kuntatyössä.

Kehitämme yhteistyössä yhtenäistä koulupolkua varhaiskasvatuksesta vähintään toiselle asteelle. Lisäksi panostamme henkilöstön työhyvinvointiin ja pitovoimaan kaikilla tehtäväalueilla. Vapaa-ajan palveluiden henkilöstön osalta otetaan käyttöön sähköinen työvuorosunnittelu ja palkkaraportointi.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Palveluiden laadun, saavutettavuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen; palveluprosessin muotoilun käynnistäminen ja kehittäminen	Jakso- ja tuntisuunnittelun prosessin määrittely	Määrittely toteutunut, K/E
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; Suvaitsevaisuus ja yhdenvertaisuus sekä organisaatiouudistuksen juurruttaminen	Suunnitelmallinen toiminta suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden ylläpitämiseen Organisaatiouudistuksen juurruttaminen: tiekartta Palvelukokonaisuudet on määrittely	Suunnitelma (vuosikello) valmis, toteutunut K/E Tehtäväaluekohtaiset suunnitelmat laadittu, toteutunut K/E Uusien tehtäväkuvien tarkistaminen Palvelut määritelty, toteutunut K/E •liikuntapalvelut •kansalaisopisto
Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; Osallistavan budjetoinnin käyttöön-otto	Osallistavan budjetoinnin käyttöön-otto	Määräraha varattu talousarvioon, toteutunut K/E Suunnitelma toteutuksesta laadittu, toteutunut K/E

Kotiuttaminen, kotoutuminen ja osaan työvoiman pysyvyys; Uusien muonilaisten – tuokiot	Uusien muonilaisten -tuokio järjestään kaksi kertaa vuodessa tammi- ja elokuussa	Kotiutumisen toimenpiteet suunniteltu, toteutunut K/E Uusien muonilaisten –tuokioiden järjestäminen, toteutunut K/E ja palautteen kerääminen osallistujilta, toteutunut K/E
--	--	--

C30 Sivistys hallinto ja tukipalvelut	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Muut toimintatuotot	1 136	0	0	0 %	0	0
TOIMINTATUOTOT	1 136	0	0	0 %	0	0
Henkilöstökulut	-129 230	-99 511	-121 708	22 %	-121 708	-121 708
Palvelujen ostot	-16 397	-29 300	-34 800	19 %	-34 800	-34 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 031	-2 300	-4 200	83 %	-4 200	-4 200
Muut toimintakulut	-12 689	-2 500	-2 500	0 %	-2 500	-2 500
TOIMINTAKULUT	-160 348	-133 611	-163 208	22 %	-163 208	-163 208
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-159 212	-133 611	-163 208	22 %	-163 208	-163 208

3.5.2 Varhaiskasvatus

Tehtävän kuvaus

Varhaiskasvatus on yksi tärkeä osa kuntamme koulutusjärjestelmää. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. Tarjoamme varhaiskasvatuslain puitteissa laadukasta varhaiskasvatusta mahdollisimman kattavasti, monipuolisesti ja yksilöllisesti, varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Jokaiselle varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle laaditaan yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma (VASU), jota päivitetään tarvittaessa ja sen vaikuttavuus arvioidaan. Lasten huoltajien ja henkilökunnan välinen yhteistyö on kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuuden perustana. Teemme aktiivista yhteistyötä eri kunnan toimijoiden kanssa. Yhteistyön tavoitteenamme on saada aikaan erilaisia toimintoja varhaiskasvatuksen sisällä ja tuottaa niitä myös muille ryhmille.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: varhaiskasvatusvastaava

Seuraamme toimintalapauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2022	2021	2020	2019
Lapset varhaiskasvatuksessa ja osallistumisaste	66 lasta ja 64,7 % (Vipunen, OPH)	69 lasta ja 65,7 % (Vipunen, OPH)	61,1 % (THL)	71,2 % (THL)
Kelan kuntalisää saaneet perheet/v	25 perhettä	32 perhettä	33 perhettä	32 perhettä

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteena toiminnallamme on tukea ja kasvattaa onnellisia ja hyvinvoivia lapsia. Turvallisessa ja toimivassa opetusympäristössä toteutettu varhaiskasvatus on laadukasta ja määrällisesti riittävää – sitoudumme myös kehittämään näitä tavoitteita. Pedagogiikassa painottuvat luonto, liikunta ja leikki. Hyödynnämme asiakaspalautetta ja laadunarviointijärjestelmä Valssia varhaiskasvatuspalvelujen kehittämisessä sekä laadun arvioinnissa.

Myönnämme asiakkaille mahdollisimman hyvin heidän tarpeitaan vastaavan varhaiskasvatuspaikan ja makamme kuntalisää sovitulla tavalla.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Varhaiskasvatuspalveluita toteutamme Päiväkotitunturihelmassa ja perhepäivähoidossa sekä esioppilaiden täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Esiopetus sekä koululaisten Aamu- ja iltapäivätoiminta on siirtynyt osaksi varhaiskasvatuspalveluja 1.8.2023 alkaen.

Lapsia varhaiskasvatuksessa on tällä hetkellä yhteensä 76 lasta. Lisäksi koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa on 18 lasta ja esiopetuksessa oppilaita on 23. Seuraamme varhaiskasvatustarpeiden kehittymistä ja reagoimme tarvittaessa lisäämällä varhaiskasvatuspaikkoja ja kehittämällä palvelujen muotoja.

Tavoitteenamme on juurruttaa esiopetus ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta osaksi varhaiskasvatuspalveluja. Kodin ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä kehitetään ja kotiutumista tuetaan järjestämällä päiväkodilla iltatapahtumia, joissa perheet voivat tavata toisiaan ja luoda verkostoja arkensa tueksi. Iltoihin voidaan kutsua vierailijoita esim. Liikuntapalveluista tai neuvolasta ja herkästi kuunnellaan perheiden omia toiveita sekä tarpeita.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun tukeminen; Kodin ja varhaiskasvatuksen välisen yhteistyön kehittäminen	Vanhempainilta kerran vuodessa Palvelukyselyn toteuttaminen henkilöstölle ja huoltajille Iltatapahtuma vanhemmille eri teemoilla (3 krt/vuosi) Perhetempaustapahtuma	Vanhempainilta on toteutunut K/E Kysely toteutettu ja palaute läpikäyty K/E Toteutuneiden tapahtumien lkm/vuosi
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun tukeminen; Tasa-arvoinen ja yhdenvertainen varhaiskasvatus	Toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta	Tasa-arvo- ja Yhdenvertaisuussuunnitelma laadittu K/E

C31 Varhaiskasvatus	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Myyntituotot	750	0	9 400	0 %	9 400	9 400
Maksutuotot	46 965	43 500	36 000	-17 %	36 000	36 000
Tuet ja avustukset	2 500	0	0	0 %	0	0
Muut toimintatuotot	5 929	0	12 900	0 %	12 900	12 900
TOIMINTATUOTOT	56 144	43 500	58 300	34 %	58 300	58 300
Henkilöstökulut	-856 298	-875 263	-1 036 708	18 %	-1 038 562	-1 026 465

Palvelujen ostot	-76 197	-94 200	-188 450	100 %	-188 450	-188 450
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 717	-20 100	-30 700	53 %	-30 700	-30 700
Avustukset	-121 033	-144 000	-144 000	0 %	-144 000	-144 000
Muut toimintakulut	-122 694	-14 600	-16 500	13 %	-16 500	-16 500
TOIMINTAKULUT	-1 198 940	-1 148 163	-1 416 358	23 %	-1 418 212	-1 406 115
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 142 796	-1 104 663	-1 358 058	23 %	-1 359 912	-1 347 815

3.5.3 Perusopetus

Tehtävän kuvaus

Perusopetus sisältää vuosiluokkien 1–9 opetuksen. Opetusta annetaan kahdessa eri rakennuksessa. Perusopetuksen tavoitteena on tarjota laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta resurssit huomioiden. Perusopetuksen perustana on realistinen ja suunnitelmallinen budjetointi. Perusopetuksen tehtävänä on taata jokaiselle turvallinen ja tiloiltaan tarkoituksenmukainen oppimisympäristö. Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä kehittää toimintakulttuuria, joka edistää yhteisöllistä hyvinvointia ja opiskeluhoollon palvelut tukevat myös yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämistä. Oppilaskuntatyö ja tukioppilastoiminta ovat aktiivista. Aamu- ja iltapäivätoimintaa kehitetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Oppilaille tarjotaan monipuolista kerhotoimintaa mahdollisuuksien mukaan. Liikkuvan koulu -hankkeen aikana luotuja rakenteita ylläpidetään ja uusitaan yhteistyössä liikuntatoimen kanssa. Koulun toimintaa kehitetään yhteistyössä huoltajien, kunnan eri toimijoiden ja lähikuntien kanssa.

Tehtävävastaava: perusopetuksen rehtori

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2023	2022	2021	2020	2019
Kokee koulu-uupumusta, %, 4. ja 5.luokan oppilasta	25,5 %	-	14 %	-	-
Koulu-uupumus, % 8. ja 9. luokan oppilaista	23,3 %	-	28,3 %	-	-
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana 4. ja 5. luokan oppilaista	52,1 %	-	66,1 %	-	52,2 %
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana 8. ja 9. luokan oppilaista	46,7 %	-	74 %	-	81 %

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteenamme hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvalliseksi olonsa tunteva oppilas. Tähän pyritään alla eriteltyjen, kuntastrategiaa tukevien, toiminnallisten tavoitteiden mukaisella toiminnalla ja sen seurannalla ja arvioinnilla. Perusopetuksen pedagogiikassa painottuu käyttäytymisen myönteinen tukeminen ja luontokasvatus. Perusopetus osana sivistyspalveluita keskittyy erityisesti myös suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseen sekä henkilöstön työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Muonion yhtenäiskoulussa on 246 oppilasta. Henkilöstömäärä säilyy pääsääntöisesti ennallaan, mutta tarkoitus on tarkastella erityisopetuksen riittävyttä ja rekrytoida mahdollisesti erityisopettaja. Henkilöstössä on rehtorin ja apulaisjohtajan lisäksi 10 luokanopettajaa, 11 aineenopettajaa, 3 erityisopettajaa, ja 7 ohjaajaa. Useat opettajat opettavat yhtenäiskoulun lisäksi myös lukiossa. Alkuopetusta ja 3. luokkaa lukuun ottamatta ryhmät on jaettu kahteen. Koulunkäynninohjaajien lukumäärä määräytyy edelleen oppilaiden tarpeiden mukaan. Opetusryhmien koko pyritään säilyttämään enimmillään 25 oppilaan ryhmänä.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Hyvinvoiva ja turvallinen koulu	Maltilliset ryhmäkoot (alle 25 oppilaista) Käyttäytymisen myönteinen tukeminen Aktiivinen oppilaskuntatoiminta ja tukioppilastoiminta Moniammatillisen Hyvi (hyvinvointi, kiusaaminen, osallisuus, yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja häirintä)-ryhmän perustaminen, toiminnan kehittämisen ja kyselyn toteuttaminen oppilaille Yhteisöllistä hyvinvointia edistävien opettajatiimien perustaminen ja toiminnan kehittäminen	Ryhmäkokotavoite saavutettu, toteutunut K/E Luokakohtainen palkkiojärjestelmä otettu käyttöön, toteutunut K/E Oppilaskuntatoiminta ja tukioppilastoiminta, toteutunut K/E Hyvi-ryhmä on perustettu ja toiminnassa, toteutunut K/E Hyvi-kysely oppilaille toteutettu 2krt/vuosi, toteutunut K/E Opettajatiimien tarkoituksenmukainen toiminta käynnissä K/E
Sivistyspalveluiden uudistetut toiminnot innovaatiot palvelutuotannossa; Tuntikehyksen kehittäminen ja paikallisuuden hyödyntäminen	Tuntikehyksen kehittäminen kerätyn palautteen pohjalta Vuosiviikkotuntimäärän kohdentaminen uudelleen Luontokasvatussuunnitelman valmistelu ja saattaminen osaksi paikallista opetussuunnitelmaa Kulttuurikasvatussuunnitelman noudattaminen	Palautekysely toteutettu ja tuntikehystä päivitetty, toteutunut K/E Vuosiviikkotuntimääriä kohdennettu uudelleen, toteutunut K/E Luontokasvatussuunnitelma valmisteltu ja osa paikallista opetussuunnitelmaa, toteutunut K/E Kulttuurikasvatussuunnitelmaa noudatettu, toteutunut K/E

C32 Perusopetus	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Myyntituotot	156 625	101 879	179 966	77 %	179 966	179 966
Maksutuotot	9 676	6 500	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	59 392	0	29 500	0 %	29 500	29 500
Muut toimintatuotot	7 602	0	20 400	0 %	20 400	20 400
TOIMINTATUOTOT	233 294	108 379	229 866	112 %	229 866	229 866
Henkilöstökulut	-1 797 507	-1 928 606	-1 991 971	3 %	-2 036 165	-2 085 165
Palvelujen ostot	-936 017	-1 036 465	-1 031 625	0 %	-1 031 625	-1 031 625
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-102 065	-102 200	-106 953	5 %	-106 953	-106 953
Muut toimintakulut	-687 398	-11 700	-7 400	-37 %	-7 400	-7 400
TOIMINTAKULUT	-3 522 987	-3 078 971	-3 137 949	2 %	-3 182 143	-3 231 143
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-3 289 693	-2 970 592	-2 908 083	-2 %	-2 952 277	-3 001 277

3.5.4 Lukio

Tehtävän kuvaus

Toisen asteen koulutukseen kuuluvat kunnan palveluna lukiokoulutus, yhdistelmäopinnot, ylioppilastutkinto sekä lukion aineopintojen tarjoaminen muissa oppilaitoksissa opiskeleville. Tavoitteena on tarjota nuorille laadukas yleissivistävä koulutus ja hyvät valmiudet ja mahdollisuudet jatkokoulutukseen. Aikuisille ja erityisen painavin syin muille opiskelijoille tarjotaan aikuislukion oppimäärä aikuisten LOPS2021 mukaan. Opiskelijalla on lukioaikanaan mahdollista suorittaa kaikki tarvitsemansa pakolliset ja valtakunnalliset syventävät opintojaksot. Tarjolla on lisäksi runsaasti paikallisia opintojaksoja erityisesti luontoliikuntaan ja työelämävalmiuksiin liittyen. Tarvittaessa käytetään itseopiskelua ja muualta ostettuja kursseja. Urheiluvalmennustoiminta antaa urheilijoille mahdollisuuden opiskelun ja harjoittelun joustavaan yhdistämiseen.

Tehtäväaluevastaava: lukion rehtori

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tarjoamme monipuolista, motivoivaa ja opiskelijälähtöistä opetusta niin, että opiskelijalla on mahdollisuus onnistua ylioppilaskirjoituksissa sekä saada hyvät valmiudet jatko-opintoihin. Teemme yhteistyötä Ammattiopisto Lappian kanssa ammattiopintojen ja asuntola-asumisen mahdollistamiseksi. Teemme aktiivisesti töitä opiskeluhyvinvoinnin edistämiseksi ja luontosuhteen edistämiseksi.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2023 (lv 23-24)	2022 (lv 22-23)	2021 (lv 21-22)	2020 (lv 20-21)	2019
Opiskelijoiden määrä päätoimiset, yhdistelmäopiskelijat ja aineopiskelijat	41 / 3 / 8	49 / 2 / 4	44 / 2 / -	32 / 1 / -	
Läpäisyaste ylioppilaaksi valmistumaan pyrkineiden osalta	-	60 %	86 %	-	-

Korkeakouluun ylioppilasvuonna hakeneiden sijoittuminen korkeakouluopintoihin			100 %	33 %	33 %	
---	--	--	-------	------	------	--

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Se, että opiskelijat opiskelevat saman opetussuunnitelman mukaan jatkossa, helpottaa opetuksen organisointia ja opettajien käytännön työtä. Freeride Akatemian vankka valmennustoiminta ja yhtenäisen opetussuunnitelman luomat mahdollisuudet lukujärjestyksen kehittämiseksi mahdollistavat urheiluvalmennuksen laajentamisen yhä useamman ulottuville. Yleisvalmennus siirretään osaksi lukujärjestystä siten, että myös koulukuljetusopiskelijat voivat osallistua toimintaan ja kynnys osallistumiselle madaltuu. Vuonna 2024 jatketaan syksyllä 2023 aloitettua jakso- ja tunti uudistuksen toimeenpanoa.

Pieni ikäluokka on vaikuttanut opiskelijamäärään. Opiskelijamäärän nostaminen on ajankohtaista. Lumi, luonto ja erä – luontoliikunta osaksi lukiokoulutusta – hankkeen avulla on kehitetty koulukohtaisia opintojaksoja. Uuden hankkeen myötä on tarkoitus testata uusia koulukohtaisia valinnaisia sekä kehittää opiskeluhyvinvointia. Yhteistyö muiden koulutuksen järjestäjien kanssa on laatukysymys, johon omalta osaltamme vastaamme tarjoamalla koulukohtaisia opintojaksoja myös muiden oppilaitosten opiskelijoille.

Muonion lukio täyttää 50-vuotta. Yhteisöllisyys on Muonion voimavara, joka saa näkyvyyttä juhluvuonna. Vuonna 2024 vahvistamme opiskelijoiden hyvinvointia aloittamalla välituntiliikunnan. Uuden lukiolain myötä erityisopetusta on pitänyt järjestää kaikissa lukioissa 2021 alkaen. Vuoden 2024 budjettiin on varattu erityisopettaja- ja tukiopetusresurssi. Avustajien ja koulukuljetusten tarve riippuu opiskelijoiden tarpeista.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; hyvinvoiva lukiolainen	Välituntitoiminnan suunnittelu ja toimeenpanon aloittaminen Urheiluvalmennuksen integroiminen vahvemmin osaksi lukion lukujärjestystä Opiskelijakyselyn toteuttaminen	Suunnitelma välituntitoiminnan toteuttamisesta laadittu, toteutunut K/E Toteutunut välituntitoiminnan määrä, väh. 1krt/viikko, toteutunut K/E Urheiluvalmennus on integroitu lukujärjestysuunnitelmiin, toteutunut K/E Vuosittainen opiskelijakysely, toteutunut K/E
Laadukkaan 2. asteen koulutuksen järjestäminen; laadukas opetus ja koulupolku, yhteistyömahdollisuuksien aktiivinen etsiminen	Oppilaitosten yhteistyön sujuvoittamisen kansainvälisesti ja yli kuntarajojen Oppimisen tuen toteuttaminen Opiskelutekniikkaan ja koevalmistautumiseen painottuvan opintojakson suunnittelu ja toteuttaminen Opetussuunnitelman paikallisen osion päivittäminen, markkinointi, toteuttaminen ja arviointi	Allekirjoitettu kumppanuussopimus Lappian kanssa, toteutunut K/E Yhteistyökumppaneiden kanssa toteutuneet yhteiset sopimukset, lkm/vuosi Toteutuneet yhteiset opintojaksot ja tapahtumat lkm/vuosi Vertaistukitoiminta opettajien välillä, toteutunut K/E Erityisopetus- ja tukiopetus, toteutunut K/E

		Opetussuunnitelma tehty ja jakso suunniteltu 2024-2025 lukujärjestykseen, K/E Päivitetty paikallinen opetussuunnitelma laaja-alaisen tavoitteiden, korkeakoulu- ja kansainvälisyysopintojen sekä uusien opintojaksojen osalta toteutunut K/E Opiskelijoille tehty itsearviointi ja pyydetty palaute toteutunut K/E
Laadukkaan 2. asteen koulutuksen järjestäminen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistäminen; Muonion lukion 50-vuotinen juhluvuosi	Muonion lukion kulttuurisen taustan profilointi Juhlatilaisuuden järjestäminen	Tapahtumien toteutuminen (esim. juhlan, näyttelyn tai kirjallinen tuotos), toteutunut K/E

C34 Lukio	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Myyntituotot	21 282	16 100	26 000	61 %	26 000	26 000
Maksutuotot	20 064	16 900	23 000	36 %	23 000	23 000
Tuet ja avustukset	22 100	53 082	50 000	-6 %	50 000	50 000
Muut toimintatuotot	7 909	0	3 200	0 %	3 200	3 200
TOIMINTATUOTOT	71 356	86 082	102 200	19 %	102 200	102 200
Henkilöstökulut	-503 784	-553 072	-597 924	8 %	-620 021	-613 488
Palvelujen ostot	-112 988	-147 600	-168 790	14 %	-173 790	-173 790
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-37 449	-34 100	-36 870	8 %	-36 870	-36 870
Muut toimintakulut	-126 541	-23 300	-16 300	-30 %	-16 300	-16 300
TOIMINTAKULUT	-780 762	-758 072	-819 884	8 %	-846 981	-840 448
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-709 406	-671 990	-717 684	7 %	-744 781	-738 248

3.5.5 Kansalaisopisto

Tehtävän kuvaus

Kansalaisopisto järjestää koulutusta ja kursseja vapaata sivistystyötä koskevien säännösten mukaisesti. Tarjomme monipuolisia ja laadukkaita koulutuspalveluja kuntalaisille mahdollisimman kattavasti, opiskelijoiden toiveet huomioiden. Mahdollistamme lisäksi etäopintoja muissa oppilaitoksissa ja ylläpidämme tentinvalvontapalvelua. Kehitämme kurssitarjontaa myös etäkursseilla, jonka johdosta opinto-ohjelma voidaan suunnitella entistäkin monipuolisemmaksi.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja, kansalaisopiston rehtori

Tehtäväyksikkövastaava: kirjastojohtaja- kulttuurivastaava

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2023	2022 (lv 22-23)	2021 (lv 21-22)	2020 (lv 20-21)	2019 (lv 19-20)
Eri osallistujien lkm/osallistumiset		366/422	325/398	336/ –	352/442
Opetustunnit		1734	1536	–	–
Opetustun- nit/1000 asukasta		757	668	630	645

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kansalaisopisto tarjoaa mahdollisuuksia oppia ja harrastaa ja siten parantaa elämänlaatua. Kansalaisopisto omalta osaltaan luo onnellista arkea ja kiinnittää huomioita syrjinnän vastaiseen työhön sekä suvaitsevaisuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Muoniolaiset ovat monipuolisia oppijoita, joten kurssitarjonta vastaa monipuolisiin kiinnostuksien kohteisiin sekä tarpeisiin. Kansalaisopisto kehittää yhteistyömahdollisuuksia eri sidosryhmien sekä muiden oppilaitosten kanssa. Opintokokonaisuuksia suunnittelemme tavoitteellisesti ja kuntalaisten palautteen pohjalta.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Opisto profiloituu entistä enemmän paikallisuuteen, joka näkyy kurssitarjonnassa etenkin kädentaidoissa. Kehitämme eri taiteiden kurssitarjontaa ja pyrimme kehittämään etenkin kuva- ja näyttämötaiteiden opetusta. Opiston tarjonta on myös riippuvainen paikallisista ja lähialueiden osaajista, joita kartoitetaan aktiivisesti. Kokeilemme uusia kursseja ja osallistamme kuntalaisia palveluiden suunnitteluun asiakasraadin avulla. Liikuntapalveluiden alle sijoittunut näyttämötaiteisiin erikoistunut Sirkuskoulu Huippu siirtyy kansalaisopiston alaisuuteen.

Kehitämme palveluitamme ja uudistumme rohkeasti uuden kulttuuri- ja vapaa-aikatuottajan sekä kulttuurivastaavan työpanosta hyödyntäen. Kartoitamme kansalaisopistolle soveltuvia hankkeita ja kehitämme etenkin tapahtumatuotantoa. Otamme suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden toimintavuoden keskiöön ja osallistumme Yhdessä-hankkeeseen, jossa Lapin opistoille laaditaan yhteinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä vuoropuhelun edistäminen; elinikäinen oppiminen kansalaisopistossa	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisen Osallistuminen Yhdessä!- hankkeeseen Verkkokurssien ja kurssien järjestämisen ympäristökylillä Kuntalaisten osallistaminen palveluiden suunnitteluun (asiakasraati)	Suunnitelman laatiminen aloitettu K/E Hankkeeseen osallistuminen, toteutunut K/E Toteutuneiden verkkokurssien määrä lkm/lukukausi Ympäristökylillä toteutuneiden kursien määrä lkm/lukukausi Asiakasraadin toteutuminen, K/E

Oppimisen ja kasvun tukeminen sekä kulttuurisen vuoropuhelun edistäminen; Näyttämötaiteiden ja kuvataiteen vahvistaminen kurssitarjonnassa	Sirkusryhmien jatkuvuuden turvaaminen Näyttämö- ja kuvataiteen kurssien tarjonnan kehittäminen ja lisääminen Verkkokurssit lähiopetuksen tukena	Toteutuneet sirkusryhmät Oppilas- ja sidosryhmäpalaute, toteutunut K/E Toteutuneiden näyttämö- ja kuvataiteiden kurssien määrä lkm/lukuvuosi Toteutuneiden verkkokurssien määrä lkm/lukukausi
--	---	--

C36 Kansalaisopisto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Maksutuotot	17 126	17 600	27 000	53 %	27 000	27 000
Tuet ja avustukset	1 500	1 500	4 230	182 %	4 230	4 230
TOIMINTATUOTOT	18 626	19 100	31 230	64 %	31 230	31 230
Henkilöstökulut	-86 603	-98 825	-143 943	46 %	-143 193	-141 983
Palvelujen ostot	-13 518	-17 700	-22 500	27 %	-22 500	-22 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 933	-3 400	-3 800	12 %	-3 800	-3 800
Muut toimintakulut	-12 214	-11 000	-11 230	2 %	-11 230	-11 230
TOIMINTAKULUT	-114 269	-130 925	-181 473	39 %	-180 723	-179 513
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-95 643	-111 825	-150 243	34 %	-149 493	-148 283

3.5.6 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Tehtävän kuvaus

Kirjastopalvelujen tavoitteena on tarjota nykyaikaisia kirjastopalveluita kaikille kunnan asukkaille. Tarjoamme asiakkaillemme pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistämme lukemista ja lukutaitoa, innostamme lukemaan, tarjoamme tietopalvelua sekä mahdollistamme monipuolisen kirjastotilojen käytön. Kirjastopalvelut edistävät yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kulttuuripalvelut tarjoavat monipuolisia kulttuurielämyksiä kaikille kunnan asukkaille. Tarjoamme tuoreita kulttuuripalveluita, tiloja kulttuuritoimijoille sekä edistämme historian säilymistä perinnetyön kautta. Tuemme paikallisia kulttuuritoimijoita apurahalla, joka mahdollistaa paremman yhteistyön tapahtumien suunnittelussa. Kulttuuritilaisuuksia järjestetään yhteistyössä paikallisten kulttuurivaikuttajien, kunnan muiden toimielinten sekä paikallisten yrittäjien kanssa. Museon tehtävänä on kartoittaa yhteistä kulttuurista ja sosiaalista pääomaa. Museo pitää esillä suomalaista kulttuuriperintöä, tarjoaa opastusta sekä tapahtumia eri ikä- ja kohderyhmille.

Tehtäväaluevastaava: kirjastojohtaja-kulttuurivastaava

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2023	2022	2021	2020	2019
Kulttuuritapahtumien määrä ja osallistujamäärä		24 kpl 1238 henkilöä	13 kpl	19 kpl	13 kpl
Harrastaa taidetta tai kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa, % 4. ja 5.lk oppilaista	88,6 %	-	59,1 %	-	-
Kirjaston tapahtumien osallistumistaso, as/1000 as		412,75	205,80	274,26	493,69
Lainausten määrä, lainat		47 921	53 162	44 949	47 760
Lainaajien määrä, aktiiviset lainaajat		1219	1413	1229	1450
E- aineistot, lainausmäärät		4098	1550	1090	999
E- aineiston kokoelmamäärä, laskennallinen		33	19	23	17

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Muoniossa asuu onnellisia ja tiedonjanoisia kuntalaisia, jotka saavat nauttia ajantasaisista sekä moderneista kirjastopalveluista. Meillä on laadukas ja kattava kokoelma, mistä valita. Meille tärkeää on asiakaslähtöisyys, jonka vuoksi panostamme asiakaspalveluun ja aukiolotunteihin. Aineisto hankitaan kattavasti ja monipuolisesti ottaen huomioon kunnan väestörakenne, koulutus, harrastuneisuus sekä virkistystarve. Tiedotamme kuntalaisia kirjaston tarjoamista palveluista ja siitä, että ne on tarkoitettu kaikille tasavertaisesti. Yhdenvertaisuus ja suvaitsevaisuus ovat keskeisiä arvojamme, jonka vuoksi kirjasto pyrkii tavoittamaan myös ne asiakkaat, jotka eivät fyysisesti pääse kirjastoon. Huomioimme suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden sekä kulttuurisen vuoropuhelun osana tapahtumatuotantoamme.

Kirjastoauton reittisuunnitelmaa ja kirjaston aukiolotunteja tarkkaillaan, jotta ne vastaavat asiakkaiden toiveita ja palvelevat asiakkaiden tarpeita mahdollisimman hyvin. Panostamme kirjastoauton reittiakataulun ja tapahtumien tiedotukseen, jotta palvelut olisivat mahdollisimman saavutettavat. Järjestämme kirjastossa oheistoimintaa, kuten kirjaesittelyjä, digiopetusta, kirjastokäytönopetusta, kirjavinkkauksia sekä satutunteja ja nuortentapahtumia. Uutena painopisteenä kehitämme tehtäväämme yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun sekä demokratian edistäjä järjestämällä yleisötapahtumia sivukylät huomioiden. Panostamme entistä monipuolisempaan yhteistyöhön koulun, varhaiskasvatuksen, nuorisopalveluiden sekä ikäihmisten palveluiden kanssa. Kiinnitämme huomiota henkilöstön työhyvinvointiin, ammattitaidon ja osaamisen kehittämiseen sekä kouluyhteistyön vaatimuksiin.

Kulttuuripalvelumme vahvistavat kuntalaisten onnellisuutta sekä kokemuksia, ja herättelevät kuntalaisten aktiivisuutta. Tarjontamme on mahdollisimman saavutettavaa sekä laadukasta. Pyrimme nostamaan tapahtumien

määriä ja panostamme laadukkaisiin esiintyjiin. Kehitämme palveluitamme yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa ja tarjoamme laadukkaita ja tasavertaisia kulttuuripalveluita kaikille ikäryhmille kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Pohjoisen e-Kirjasto otettiin käyttöön vuonna 2022. Olemme valmistelleet koko Suomen yhteiseen e-kirjastoon siirtymistä vuoden 2023 aikana ja siirrymme vuoden 2024 aikana Kuntien yhteiseen e-kirjastoon. Siirtymän avulla pystymme tarjoamaan pääsyn entistäkin laajemman ja kattavamman e-aineistokokoelman piiriin. Siirtymävaiheessa jätämme Pohjoisen e-kirjaston käyttöön supistetulla tarjonnalla vuoden 2024 ajaksi.

Kirjastonjohtaja, kulttuurivastaava on siirtynyt elokuussa 2023 vastaamaan kansalaisopiston kurssitoiminnasta rehtorin alaisuudessa, jonka johdosta kirjaston henkilöstörakennetta, resurssien kohdentumista ja palvelusuunnitelmaa on tarkisteltava. Otamme vuoden aikana kirjastolain kirjastolle asettaman tehtävän yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistäjänä keskiöön, ja suuntamme uuden kirjastonhoitajan työpanosta edistämään aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Jatkamme Lukutaitoyhteistyö-hankkeen työstämistä ja laadimme kirjastopalveluille lukijuuskasvatussuunnitelman. Keskitämme nuorisotyöntekijä-kirjastovirkailijan työpanosta suunnitelman jalkauttamiseen ja toteuttamiseen.

Osallistumme Matkalla-hankkeeseen, jonka avulla laajennamme kulttuurikasvatussuunnitelman sisällöt kaikkia ikäryhmiä koskevaksi. Hankevuoden aikana otamme kuntaan 20 aikuisväestölle suunnattua kulttuurin ja taiteen työpajaa, jossa kokeilemme uusia palveluita. Etsimme uudenlaisia mahdollisuuksia ja suuntaviivoja kehittää ja uudistaa palveluitamme kulttuuri- ja vapaa-aikatuottajan työpanosta hyödyntäen.

Juhlimme Muonion kunnallishallinnon 150-vuotisjuhlaa näyttävästi läpi vuoden, suunnittelemme juhluvuoden ohjelman yhdessä työryhmän ja kuntalaisten kanssa. Kehitämme kulttuuripalveluiden tapahtumatuotantoa ja tilaratkaisuja ottamalla kokeiluun uuden kulttuuri- ja galleriatilan osana juhluvuoden ohjelmaa.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Oppimisen ja kasvun tukeminen sekä kulttuuritoiminnan hyvinvointivaikutusten ja kulttuurillisen vuorovaikutuksen edistäminen; Muonio 150-vuotisjuhlien toteuttaminen	Pop up -kulttuuri- ja galleriatoimitilan selvittely ja pilotointi Juhlaohjelman ja visuaalisen ilmeen toteuttaminen sekä kuntalaisten osallistaminen tähän Kesän tapahtumien vahvistaminen, tapahtuma- ja festivaalitoiminnan kehittäminen ja medianäkyvyys Kuntalaisten osallistaminen juhluvuoden suunnitteluun asiakasraadin avulla	Kulttuuri- ja galleriatilan pilotointi toteutunut, K/E Yksittäisten tapahtumien määrä lkm/vuosi Kesän tapahtumaviikko, toteutunut K/E Medianäkyvyys, toteutunut K/E Osallistamisen asiakasraati, toteutunut K/E Palautekysely, toteutettu K/E
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; Aktiivinen kansalaisuus ja yhteistyöverkostot	Aktiivinen kansalaisuus, demokratia – tapahtumien toteuttaminen Yhteistyö- ja kumppanuusverkoston muodostaminen Asiakasraadin hyödyntäminen kirjastopalveluiden suunnittelussa	Yksittäisten tapahtumien määrä lkm/vuosi Yhteistyö- ja kumppanuusverkosto, toteutunut K/E Asiakasraadin tapaaminen, toteutunut K/E

C44 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Myyntituotot	98 803	101 070	108 484	7 %	108 484	108 484
Maksutuotot	16	0	0	0 %	0	0
Tuet ja avustukset	86 675	110 030	101 354	-8 %	101 354	101 354
Muut toimintatuotot	1 202	1 100	1 000	-9 %	1 000	1 000
TOIMINTATUOTOT	186 696	212 200	210 838	-1 %	210 838	210 838
Henkilöstökulut	-236 230	-277 078	-269 230	-3 %	-252 966	-252 966
Palvelujen ostot	-64 201	-69 990	-85 895	23 %	-92 895	-92 895
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-61 847	-69 620	-78 953	13 %	-78 953	-78 953
Avustukset	-2 000	-2 000	-2 500	25 %	-2 500	-2 500
Muut toimintakulut	-63 324	-9 813	-15 965	63 %	-21 965	-21 965
TOIMINTAKULUT	-427 602	-428 501	-452 543	6 %	-449 279	-449 279
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-240 906	-216 301	-241 705	12 %	-238 441	-238 441

3.5.7 Nuorisopalvelut

Tehtävän kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa laadukkaita ja monipuolisia nuorisopalveluita paikkakuntalaisille lapsille, nuorille ja nuorille aikuisille sekä kehittää toimintaa aktiivisesti. Nuorisopalveluiden kohderyhmää ovat kaikki alle 29-vuotiaat kuntalaiset. Tehtävänämme on kohderyhmän yhteisöllisyyden ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen, syrjäytymisen ja kiusaamisen ehkäiseminen sekä kasvun ja kehityksen tukeminen eri elämäntilanteissa.

Nuorisopalveluissa on käytössä kolme erilaista työmuotoa; nuorisotyön mahdollistaminen, yhteisöllinen ja avoin nuorisotyö sekä kohdennettu nuoristyö. Nuorisotyön mahdollistamisen avulla luomme edellytykset laadukkaan ja alati kehittyvän nuorisotyön tarjoamiseen onnistuneella ja kehitysmuotoisella hallinnolla, nuorisojärjestöjen tukemisella ja aktiivisesti toimivalla nuorisovaltuustolla. Yhteisöllinen ja avoin nuorisotyö tarjoaa avoimia ja ohjattuja vapaa-ajan toimintoja kuten erilaisia harrastusmahdollisuuksia ja tapahtumia sekä viihtyisät ja nykyaikaiset tilat ympäri vuoden yhdessä olemiseen. Koulunuorisotyö varmistaa, että koulun arjessa on riittävästi luotettavia aikuisia, jotka omalla työllään ehkäisevät kiusaamista, syrjäytymistä ja luovat edellytyksiä turvallisen kouluarjen toteutumiselle. Kohdennetun nuorisotyön työmenetelmänä toimii etsivä nuorisotyö, joka tarjoaa yksilöllistä tukea elämän nivelvaiheissa kuten opinnoissa, työllistymisessä ja arjen hallinnassa sekä toimii perusnuorisotyön ja koulunuorisotyön tukena.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: nuorisovastaava

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2023	2022	2021	2020	2019
Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 8. ja 9. luokan oppilaista	26,7 %	-	23,4 %	-	-
Kunnassa toimii lapsiparlamentti, K/E	K	K	K	-	-
Avoimen nuorisotilatyön osallistujamäärät (Nuondo- dokumentointijärjestelmä)		143 kpl nuorisotila- iltoja 3650 kävijää	- kpl nuorisotila- iltoja 3333 kävijää	105 kpl nuorisotila- iltoja 2602 kävijää	-
Kaiken kirjatun toiminnan kokonaisarvosana (Nuondo- dokumentointijärjestelmä)	-	-	-	-	-

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Muoniolainen nuoriso on onnellista ja osallistuvaa. Vahvistamme muoniolaisten lasten, nuorten ja nuorten aikuisten monipuolisia osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Toimimme työssämme eriarvoisuuden, syrjäytymisen ja kiusaamisen ehkäisemiksi. Vahvistamme kokonaisvaltaisesti lasten ja nuorten sekä koko yhteisön hyvinvointia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hyödynnämme toiminnassamme ennalta ehkäisevää työtä sekä varhaista, avointa ja moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa niin paikallisesti kuin myös valtakunnallisesti.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Seuraamme aktiivisesti nuorisopalveluiden valtakunnallisen kentän alati tapahtuvia muutoksia ja etenkin nuorisotyölle merkittävää hankemaaailmaa ja reagoimme niihin tarvittaessa. Suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden teemat ovat koko palvelualueen yhteinen tavoite.

Koulunuorisotyö on toteutunut kunnassa hankerahoituksen kautta ja onkin selvitettävä ensi vuoden aikana koulunuorisotyöntekijän vakinaistamista. Tavoitteena on, että koulunuorisotyö toimii tärkeänä osana yhtenäiskoulun kasvattajayhteisöä, jolloin voimme suunnata etsivä nuorisotyön resurssit toisen asteen nuoriin sekä nuoriin aikuisiin aiempaa tehokkaammin. Tulevina vuosina panostamme vahvasti lasten, nuorten ja nuorten aikuisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseen ja sen vuoksi turvallisten aikuisten määrä kunnassa on oleellisen tärkeä kaikille ikäryhmille. Perusnuorisotyö eli kaikille avoin ja yhteisöllinen nuorisotyön työmuoto on koko nuorisotyön kulmakivi. Tulevana vuonna keskitymme entistä enemmän tiedolla johtamiseen Nuodo-järjestelmän kautta hankitulla tilastotiedolla nuorisopalveluiden käyttäjä- ja tapahtumamääristä. Nuodon kautta nuorilta saadun palautteen avulla pystymme parantamaan toiminnan laatua nuorilähtöisesti.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Yhdenvertainen ja saavutettava nuorisotyö	Koulunuorisotyön kehittäminen osana nuorisopalveluita ja vakinaistamisen selvittely Ryhmätyöskentelyn järjestäminen yhteistyössä koulun ja hyvinvointialueen henkilöstön kanssa	Koulunuorisotyön kehittämissuunnitelma, toteutunut K/E Ryhmätyöskentelyn toteutuminen lkm/lu- kukausi
Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; nuorisopalveluiden tiedolla johtaminen	Nuodo -dokumentointijärjestelmän kokonaisvaltainen käyttöönotto Nuorisokortti -lomakejärjestelmän käyttöönotto Kuntakohtaisten SOVARI-tulosten saaminen etsivässä nuorisotyössä	Nuodoon kirjattu kaikki nuorisopalveluiden toiminta ja raportti toimitettu sivistyslautakunnalle kvartaaleittain, toteutunut K/E Yli puolelta aktiivisesti nuorisopalveluiden toiminnassa mukana olevilta nuorilta kerätty nuorisokortti, toteutunut K/E Saatu kuntakohtaiset SOVARI-tulokset, toteutunut K/E

C46 Nuorisopalvelut	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Myyntituotot	150	0	0	0 %	0	0
Maksutuotot	1 300	1 300	1 200	-8 %	1 200	1 200
Tuet ja avustukset	70 669	30 000	67 000	123 %	67 000	67 000
TOIMINTATUOTOT	72 119	31 300	68 200	118 %	68 200	68 200
Henkilöstökulut	-162 738	-167 519	-204 978	22 %	-204 978	-204 978
Palvelujen ostot	-17 577	-20 450	-39 500	93 %	-39 500	-39 500
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 726	-8 450	-13 210	56 %	-13 210	-13 210
Avustukset	-450	-1 200	-1 200	0 %	-1 200	-1 200
Muut toimintakulut	-23 221	-1 500	-1 900	27 %	-1 900	-1 900
TOIMINTAKULUT	-218 712	-199 119	-260 788	31 %	-260 788	-260 788
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-146 593	-167 819	-192 588	15 %	-192 588	-192 588

3.5.8 Liikuntapalvelut ja hyvinvoinnin edistäminen

Tehtävän kuvaus

Liikunta- ja hyvinvointipalvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä huolehtia kuntalaisten mahdollisuudesta harrastaa liikuntaa. Kuntalaiset kaikissa ikäryhmissä ovat palvelujen kohderyhmänä. Hyvinvoinnin edistämistyö on koko kunnan yhteisenä tavoitteena ja sen koordinoimisvastuu on liikunta- ja hyvinvointipalveluissa. Onnellisen arjen ja hyvinvoinnin mahdollistaminen muoniolaisille vaatii vahvaa poikkihallinnollista yhteistyötä.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut tuottavat itse palveluita eri käyttäjäryhmille, mutta tehtäväkuvauksen tavoitteeseen pääseminen vaatii monialaista yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa. Yhteistyötä tehdään hyvinvointialueen, kunnan eri yksiköiden sekä paikallisten yhdistysten kanssa tapahtumien ja toimintojen järjestämiseksi sekä tavoitteellisen kehittämistyön toteutumiseksi.

Alueen liikuntaseurojen ja yhdistysten toimintaa tuetaan avustuksilla. Lisäksi urheilusaavutuksista palkitaan kunnassa hyväksytyjen kriteerien mukaisesti. Liikuntapaikkojen kunnosta huolehditaan yhteistyössä elinvoimapaalveluiden kanssa ja kuntalaisia kannustetaan hyödyntämään näitä liikkumisen mahdollisuuksia myös omatoimisesti.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: liikunta- ja hyvinvointivastaava

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kaiken liikunta- ja hyvinvointityön laaja-alaisena tavoitteena ovat onnelliset ja hyvinvoivat kuntalaiset. Vähän liikkuvien aktivoiminen kunnan palvelutarjonnalla on olennaista. Hyvinvointia edistävän liikunnan harrastamista tavoitellaan kaikissa ikäryhmissä, mutta liikuntapalveluiden organisoiman toiminnan tärkeimmiksi kohderyhmiksi muodostuvat työikäiset sekä ikääntyneet. Tarkoituksena on täydentää kolmannen sektorin toimintaa liikunnan kentällä. Palveluista halutaan saavutettavia ja kuntalaisten näköisiä. Tähän tavoitteeseen päästään vain kuulemalla sekä osallistamalla eri kohderyhmiä mukaan palveluiden suunnitteluun.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kunta tekee ennaltaehkäisevää työtä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Toimintaa ohjaavat lakisääteiset suunnitelmat, joiden laatimisessa hyödynnetään poikkihallinnollista yhteistyötä kunnan sisällä, hyvinvointialueen osaamista sekä osallistetaan paikallisia yhdistyksiä.

Terveyttä ja hyvinvointia edistävät kampanjat ja tapahtumat ovat tärkeä keino näkyä kunnassa sekä aktivoida muoniolaisia. Liikuntapalvelut osallistuvat asiantuntemuksellaan yhteistyössä muiden kunnan toimintayksiköiden, paikallisten yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tapahtumien, kerhojen, leiri- ja retkitoiminnan järjestämiseen. Muonioon pyritään saamaan vetovoimaisia tapahtumia kuntalaisten aktivoimiseksi. Yhdessä kunnan elinvoimaosaston kanssa kehitetään toimivia liikunta- ja ulkoilupaikkoja aktiivisuuden lisäämiseksi. Hyvinvointierojen kaventamiseksi on tärkeää kohdentaa voimavaroja, jotta hyvinvointia pystytään kunnassa kokonaisvaltaisesti lisäämään.

Hankkeet ovat olennainen osa liikuntapalveluiden jatkuvaa kehittämistyötä kuntalaisten liikkumisen edistämiseksi. Elintapaneuvonnan hanketta viedään eteenpäin yhteistyössä muiden Tunturi-Lapin kuntien kanssa vaikuttavan palvelupolun rakentamiseksi. Tämä kehittämistyö on merkittävä askel kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja toimien kohdentamiseksi terveyden näkökulmasta tukea eniten tarvitseville. Kehittämistyön jatkuvuuden takaamiseksi rahoitus- ja hanketilannetta seurataan aktiivisesti. Tavoitteena on saada lisäresurssia perhelii-kunnan kehittämiseen Aluehallintoviraston myöntämänä Liikunnallisen elämäntavan paikallisena kehittämisavustuksena käyttämällä liikunnanohjaajan työpanosta kunnan omarahoitusosuutena.

Palvelulupauksen toteutumisesta liikunta- ja hyvinvointivastaavan sekä liikunnanohjaajan työnkuvia tarkastellaan.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2022	2021	2020	2019
Liikunnan edistämisen kunnissa – TEA, pistemäärä	67	-	55	-
Lasten ja nuorten fyysisen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8.lk. oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky	60,9%	31,2 %	63,2 %	70,6 %

Hyte-kerroin, 0–100	74	77	73	-
Kaatumisiin ja pu- toamisiin liittyvät hoi- tojaksot / 10 000 asu- kasta	160,8	155,9	186,8	134,6
Kunta kutsuu sään- nöllisesti koolle liikun- taseurojen ja yhdis- tysten yhteiskokouk- sen (K/E)	Kyllä	-	Kyllä	Kyllä

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Liikunta- ja hyvinvointivastaavan tehtävä jakautuu 50 % liikuntapalveluihin ja 50 % hyvinvoinnin edistämiseen. Vuodesta 2023 alkaen hyvinvointialueet ovat vastanneet sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen että pelastustoimen järjestämisestä, mikä näkyy myös kunnissa. Muutoksen myötä kunnan tehtävissä korostuu ennaltaehkäisevän työn tekeminen. Hyvinvointialueiden ja kunnan yhdyspintarakenteita luodaan vuoden 2023 loppuun mennessä ja yhteistyön rakentuminen jatkuu vuonna 2024. Muutos näkyy uusina työvastuina liikunta- ja hyvinvointivastaavan työtehtävässä. Liikunta- ja hyvinvointivastaavan tehtävään kuuluvat liikunnan, hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen liittyvät tehtävät ja sote-uudistuksen myötä tulleet vanhus- ja vammaistyö, ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö sekä muut asiakokonaisuudet, jotka selkiytyvät yhdyspintarakenteiden valmis-
tuttua. Kaiken toiminnan kantavana teemana pyritään pitämään palveluiden ja resurssien kohdentamista niitä eniten tarvitseville kuntalaisille hyvinvoinnin tasapainon saavuttamiseksi.

Hyvinvoinnin tehtäväalueen koordinaatiovastuun siirryttyä liikuntavastaavalle kuntaan on palkattu liikunnanohjaaja laadukkaiden palveluiden tuottamiseksi kuntalaisille. Aiempaan liikuntasihteerin työkuvaan liittyviä työ-
vastuita ohjaustoimintaan liittyen on siirretty liikunnanohjaajan työkuvaan. Liikunnanohjaajan työkuvaan kuu-
luu myös ikääntyneiden päivätoiminnan ohjaus sekä elintapaneuvonta, jonka palvelupolku on rakentumassa hankkeen myötä.

Toimintaympäristön muutosten myötä sekä liikunta- ja hyvinvointivastaavan että liikunnanohjaajan työtehtäviä on selkiytettävä ja resurssien tarkoituksenmukaista kohdentumista on tarkisteltava. On tarkisteltava ohjausre-
surssien vakinaistamistarvetta.

Liikuntaolosuhteet ovat olennainen osa liikuntapalveluiden järjestämisestä ja liikunta-aktiivisuuden lisäämistä. Yhteistyötä ulkoliikuntapaikoista vastaavan elinvoimapalveluiden kanssa on tiivistettävä laadukkaiden olosuhteiden tuottamiseksi.

Paikallisten yhdistysten toiminta on merkittävässä roolissa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi. Kylätoimi-
joille ja yhdistyksille tarjotaan monipuolisia tukitoimia, kuten järjestetään yhdistysfoorumeita, jaetaan avustuksia
sekä tarjotaan neuvontaa kehittämis- ja hanketyöhön. Viestinnän tueksi kunnan sivuille on luotu tapahtumaka-
lenteri, jonka käyttöä pyritään tehostamaan ja vakiinnuttamaan. Paikallisia yhdistyksiä osallistetaan mukaan pal-
veluiden suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Yhteistyötä pyritään jatkuvasti kehittämään, jotta julkisen ja kol-
mannen sektorin toimet tukisivat ja täydentäisivät toisiaan.

Suvaitsevaisuus on yksi kunnan arvoista, jonka liikunta- ja hyvinvointipalvelut huomioivat osaltaan kaikessa toi-
minnassaan. Toimintaa järjestetään eri kohderyhmät huomioiden sekä järjestetään kaikille avointa toimintaa ja
tapahtumia. Viestimme selkeästi useissa eri kanavissa mahdollisimman laajan saavutettavuuden takaamiseksi.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin tukeminen; Laadukas liikunnanohjaus ja elintapaneuvonta	Liikunnanohjauksien resurssien riittävyyden varmistaminen Tapahtumat, liikuntaryhmät, yhteiset toimintamallit eri kohderyhmille Rakennetaan elintapaneuvonnan palvelupolku ja yhteistyörakenteet sekä kehitetään tätä pilottikokeilun perusteella Toteutetaan lakisääteinen suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi ja kartoitetaan ehkäisevän päihdetyön tilaa.	Resurssien ja tehtäväkuvien tarkistaminen, toteutunut K/E Kuukausittain toteutuneet ohjaustuokiot, tapahtumat ja tempaukset lkm/kk Eri kohderyhmät on huomioitu toiminnassa, toteutunut K/E Elintapaneuvonnan palvelupolku on rakennettu, toteutunut K/E Elintapaneuvonnan asiakkaista vähintään 50 % suosittelisi palvelua edelleen, toteutunut K/E Suunnitelma toimenpiteistä ikääntyvän väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tueksi tehty, toteutunut K/E Kartoitus ehkäisevästä päihdetyöstä tehty, toteutunut K/E
Moniammatillinen yhteistyö ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa; Sotetu-palveluiden kehittäminen ja moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen em. palveluissa	Hyvinvoinnin edistämisen palvelupolut määritelty ja kuvattu yhteistyössä Laphan ja 3. sektorin kanssa Järjestöyhteistyö -Yhdessä järjestetään tapahtumia, kerhoja ja harrastuksia	Yhteinen tapahtumien vuosikello net-tisivuilla, toteutunut K/E Tapahtumien lkm/vuosi
Rakentava keskustelukulttuurin ylläpito, tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; Kunnan hyvinvointia edistävä työ ja hyvinvointikertomus tiedolla johtamisen välineenä	Hytetu-työryhmän toiminnan kehittäminen Kehittämistiimimallin rakentaminen Hyvinvointikertomuksen käyttöönotto tiedolla johtamisen välineenä	Tehtävät määritelty, toteutunut K/E Malli laadittu, toteutunut K/E Toteuttavien suunnitelmien toimeenpano, lkm/vuosi

C48 Liikuntapalvelut	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Myyntituotot	97	0	0	0 %	0	0
Maksutuotot	17 052	17 500	3 500	-80 %	3 500	3 500
Tuet ja avustukset	31 891	81 204	90 842	12 %	90 842	90 842
Muut toimintatuotot	3 434	3 100	3 100	0 %	3 100	3 100
TOIMINTATUOTOT	52 473	101 804	97 442	-4 %	97 442	97 442
Henkilöstökulut	-79 093	-161 092	-188 895	17 %	-188 895	-188 895
Palvelujen ostot	-13 903	-41 066	-34 600	-16 %	-34 600	-34 600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 130	-27 810	-17 774	-36 %	-17 774	-17 774

Avustukset	-5 150	-6 300	-7 300	16 %	-7 300	-7 300
Muut toimintakulut	-2 996	-15 060	-23 450	56 %	-20 450	-20 450
TOIMINTAKULUT	-128 273	-251 328	-272 019	8 %	-269 019	-269 019
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-75 799	-149 524	-174 577	17 %	-171 577	-171 577

3.6 Elinvoimalautakunta

B40 Elinvoimalautakunta	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-%	SU 2025	SU 2026
Myyntituotot	714 790	686 159	734 327	7 %	734 327	734 327
Maksutuotot	82 339	57 500	57 550	0 %	57 550	57 550
Tuet ja avustukset	74 780	130 660	140 000	7 %	75 000	75 000
Muut toimintatuotot	2 206 418	1 416 434	1 426 050	1 %	1 423 050	1 423 050
TOIMINTATUOTOT	3 078 327	2 290 753	2 357 927	3 %	2 289 927	2 289 927
Henkilöstökulut	-910 246	-1 101 827	-1 252 346	14 %	-1 252 346	-1 230 886
Palvelujen ostot	-1 187 758	-1 667 145	-1 621 661	-3 %	-1 561 661	-1 561 661
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-807 886	-1 032 420	-908 742	-12 %	-908 742	-908 742
Avustukset	-65 131	-85 450	-92 500	8 %	-97 500	-97 500
Muut toimintakulut	-529 381	-488 838	-420 021	-14 %	-720 021	-720 021
TOIMINTAKULUT	-3 500 402	-4 375 680	-4 295 269	-2 %	-4 540 269	-4 518 809
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-422 075	-2 084 927	-1 937 343	-7 %	-2 250 343	-2 228 883

3.6.1 Hallinto- ja tukipalvelut

Tehtävän kuvaus

Elinvoimajohtaja johtaa elinvoimalautakunnan alaisena elinvoimapalvelujen hallintoa, taloutta, kehittämistä, seurantaa ja muuta toimintaa tehokkaalla ja taloudellisella tavalla. Hallinto- ja tukipalvelut hallinnoivat ja koordinoivat palvelualuekokonaisuutta sekä sen alaisia yleisiä kuntastrategiaa toteuttavia ohjelmia, palvelualueen tehtäviin liittyvää edunvalvontaa sekä yhteistyötä. Tulosalueeseen kuuluvat elinvoimalautakunnan kokoustoiminnan lisäksi mm. maankäyttöpalvelut ja kaavoituksen ohjaus sekä neuvonta- ja asiakaspalvelu.

Tehtäväaluevastaava: Elinvoimajohtaja

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Hallinto- ja tukipalvelujen yleistavoitteena on vahvistaa kunnan elinvoimaisuutta, veto- ja pitovoimaa sekä kestävää kasvua ja kilpailukykyä mm. ohjaamalla maankäyttöä ja rakentamista maapolitiikalla, kaavoituksella, riittävällä tonttitarjonnalla ja liikenneverkkosuunnittelulla. Tavoitteena on luoda edellytyksiä terveelliseen, turvalliseen ja viihtyisään asumiseen Muoniossa sekä kaikkien halukkaiden Muonioon muuttajien kotouttamiseen ja kotiuttamiseen. Tavoitteena on pysyä muuttovoittoisena kuntana (nettomuutto).

Yleistavoitteena on tukea alueen ekologista, taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä edistämällä mm. infran järkevää rakentamista ja ylläpitoa, asianmukaista jätteenkäsittelyä, kestävästä liikennejärjestelmästä ja liikkumisen sekä alueen ympärivuotisen elinkeino- ja työelämän toimintaedellytyksiä.